

NR. 1364/15.03.2023

Minuta

Dezbaterii publice din data de 15.03.2023

În conformitate cu prevederii Legii nr. 52/2003 *privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare* și ale Hotărârii Consiliului Local Sector 2 nr. 101/2022 *privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Consiliului Local al Sectorului 2 al Municipiului București*, Primăria Sectorului 2 a Municipiului București a organizat dezbaterile publice a ***proiectului de hotărâre privind aprobarea Proiectului „One-stop-shop pentru informarea și consilierea cetățenilor cu privire la măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice a locuințelor și accesarea instrumentelor financiare cu care acestea pot fi realizate*** “

Prin Anunțul public nr. 41250/03.03.2023 s-a adus la cunoștință publică organizarea dezbaterii publice a proiectului mai sus menționat, la sediul Primăriei Sectorului 2 din strada Chiristigiilor nr. 11-13, Sector 2, în sala Ion Luca Caragiale, etajul 3 și în mediul online, pe platformă de videoconferință- WEBEX, în data de 15.03.2023, ora 14:00.

În cadrul Anunțului public s-au precizat modalitățile de participare, de înscriere la cuvânt, de depunere de recomandări/propuneri la proiectul de hotărâre, astfel fiind asigurat accesul și dreptul la libera exprimare a cetățenilor interesați, conform prevederilor legale.

La dezbaterile publice au participat:

a) inițiatorul proiectului de hotărâre, Dna Badea Anda Simona, consilier local în cadrul consiliului Local al Sectorului 2 al Municipiului București;

b) reprezentanți ai cetățenilor, ai mediului privat, ai instituțiilor publice și a presei;

La ședința publică a fost asigurată libera exprimare a cetățenilor care s-au înscris la cuvânt și care au intervenit în timpul ședinței.

ANDA BADEA: Bună ziua! Vă mulțumesc pentru prezență, avem o prezență numeroasă și online. Vă mulțumesc tuturor că v-ați rupt timp pentru a participa la dezbaterile noastre. Lucrurile astăzi se vor desfășura în felul următor: Sesiunea este în primul rând înregistrată, deci nu va trebui să ne notăm lucruri decât dacă ne dorim foarte mult. Eu mă voi uita ulterior pe toate intervențiile dvs. și le voi nota și voi încerca să le încorporez în proiect. Vă rog, atunci când doriți să interveniți, să ridicați

mâna în sală și să folosiți funcția de ridicat mâna din web și vă voi da cuvântul pe rând. Proiectul îl aveți în invitațiile pe care le-am trimis, sunt linkurile către proiect și câteva informații adiționale în sală. Aveți copii fizice ale proiectului, însă pentru cine n-a avut timp să parcurgă, voi trece în revistă foarte scurt motivația pentru care am ajuns să propun acest proiect și apoi vă voi ruga pe dvs. să interveniți pentru că de fapt, motivul pentru care avem această dezbatere este să colectezi cât mai multe puncte de vedere astfel încât să le încorporăm în proiect și el să devină unul bun pentru cetățenii Sectorului 2 și nu numai bun. Acestea fiind zise, aș vrea să vă spun câteva cuvinte despre motivul din spatele inițiativei. Bun venit, luați o copie a proiectului. Motivul principal pentru această inițiativă este simplu, ne petrecem cea mai mare parte din viață în clădiri. Locuim, evident acasă, stăm foarte mult timp la școală, ne petrecem foarte mult timp la serviciu, în instituții. Timpul liber ni-l petrecem în mall-uri, cel puțin pe perioada iernii sau în săli de spectacol, de concerte ș.a.m.d. Foarte mult timp ni-l petrecem în clădiri și urmărind statistici la nivelul Uniunii Europene, constatăm că, clădirile sunt de fapt atât cel mai mare consumator, 40% din energie este consumată de clădiri, cât și cel mai mare poluator. 36% din poluare ar fi generată de clădiri, atât de construcția lor, cât și de consumul de energie pe care acesta îl necesită. Acesta îl necesită în Sectorul 2, dar nu numai. Cred că este o problemă generală. Avem de-a face cu foarte multe clădiri și în special case individuale, neizolate, cu surse de încălzire poluante și ineficiente, mari consumatori de energie. Unele dintre ele sunt chiar din secolul anterior. Din păcate și unele pot produce, pot duce și la tragedii. Nu știu dacă sunteți familiarizați cu tragedia care a avut loc în Sectorul 5 luna trecută, când trei copii au murit pentru că au fost lăsați în casă, casa încălzită, cu o sursă de energie alternativă. Așadar, trebuie să intervenim ca administrație publică, nu doar la nivel local, ci și la nivel național. Administrațiile, în special a noastră, dar și celelalte, înțeleg problemele, încearcă să facă eforturi pentru a le diminua și pentru a le adresa, însă din păcate nu avem informații suficiente. Sigur lucrăm la colecta informații. Acest proiect este un proiect în care unul dintre obiective este să colectăm și informații de la cetățeni, însă în paralel, noi la Primăria Sectorului 2, avem un proiect de colectare de informații, harta sărăciei Sectorului 2, sărăciei energetice, proiect despre care sper, că colaboratorul nostru George Jiglău, care este prezent online în conferință, va avea bunăvoință să ne spună câteva lucruri mai târziu, după ce când ajungem în zona de colectare de informații, sigur vrem să adresăm problema, doar că ea este și una de lipsă de informare a cetățenilor. Chestiuni ca nZEB, net zero izolații, tehnologii de izolare moderne și soluții alternative de încălzire sau de răcire sunt lucruri pe care majoritatea oamenilor le ignoră. Poate n-au aflat de ele, poate consideră că sunt mult prea scumpe pentru a fi accesate din varii motive, decid să nici nu le ia în considerare atunci când vine vorba de încălzirea sau răcirea locuințelor lor. Și sigur, toate lucrurile acestea duc la niște facturi crescute, cum

spuneam, la poluare, pe care nu putem să o ținem sub control, mai ales în orașele mari, cum este Bucureștiul. Așadar, o calitate a vieții scăzută pentru toată lumea. Nu mai punem la socoteală inflația, criza climatică, facturile crescute datorate războiului ș.a.m.d. În Sectorul 2 avem câteva inițiative care ajută cetățenii să își reducă facturile la energie, însă ele sunt concentrate mai ales în zona de blocuri. Avem un program extins de izolare a blocurilor din sector. Chiar anul acesta avem alocate peste 250 de milioane de lei, adică cam 25% din tot bugetul de investiții al sectorului pentru izolarea blocurilor. Am făcut-o și anul trecut și acum 2 ani. Încercăm să facem lucrurile cât mai bine, dar nu-i suficient, casele individuale au de suferit. Nu sunt adresate prin nici un program în momentul de față. La nivel central există și o strategie națională a locuirii care a fost adoptată în vara aceasta. Există și un lucru, o strategie energetică a României, care încă nu a fost adoptată. Există programe de tipul casa verde, fotovoltaice ș.a.m.d. care adresează parțial problemele de care vă spuneam, numai că nu sunt suficiente și cred că proiectul nostru va ajuta și aceste programe să se îmbunătățească, pentru că intenția mea este ca odată ce reușim să colectăm informații anonimizate, desigur, de la cetățenii din sector, să le furnizăm celor din ministere și sugestii de cum ar putea să-și îmbunătățească aceste programe. La nivel european. Iarși este o preocupare constantă, mai ales în contextul ăsta al crizei climatice și al crizei gazului generată de războiul din Ucraina. Chiar astăzi am văzut că a fost un discurs al Ursulei Von Der Leyen legată de creșterea de trei ori a tehnologiilor net-zero, până în 2030 a pieței tehnologiilor net-zero. Deci există o preocupare constantă, există finanțare pentru proiecte de eficientizare energetică, așadar, o oportunitate pentru noi toți să folosim finanțările acestea într-un fel în care să ne ajute să-i ajutăm pe cetățeni să-și îmbunătățească eficiența energetică a caselor, a locuințelor. Bun, e clar că e necesar. De aceea am făcut acest proiect care va fi doar primul pas în dezideratul acesta al nostru de a îmbunătăți eficiența energetică a caselor cetățenilor din Sectorul 2 și sper să fie copiat și de alte administrații. Așadar, scopul proiectului este pe lângă îmbunătățirea eficienței energetice și ajutorul pentru reducerea facturilor de utilități, dar și reducerea poluării prin înlocuirea sobelor și centralelor ineficiente, prin scăderea nevoii de combustibil pentru încălzire. Avem câteva obiective ale acestui proiect. Ne-am propus să informăm corect și complet cetățenii cu privire la soluțiile tehnice și la opțiunile de finanțare cele mai potrivite pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor. Vrem să ghidăm pentru accesarea soluțiilor și finanțărilor disponibile. Vreau să mă opresc doar puțin asupra acestui aspect. Știu că de multe ori mulți cetățeni atrag atenția asupra faptului că administrația investește în izolarea termică a blocurilor și practic proprietarii de apartamente beneficiază cumva de niște finanțări de care proprietarii de case nu beneficiază. Este un lucru corect, e o discuție pe care o putem avea, însă administrația nu e firesc să investească în locuința individuală a lui X sau a lui Y. E un pic, nu ar fi chiar un lucru

potrivit. De aceea noi încercăm să scoatem programe sau să îi ajutăm pe oameni să acceseze programe care se adresează unei categorii largi de populație. Și un al 3-lea obiectiv de care vă spuneam și mai devreme, este colectarea de informații relevante pentru elaborarea de politici publice la nivel local și nu numai. Și când zic nu numai, mă refer fix la ce vă spuneam mai devreme. Feedback-ul pe care dorim să îl oferim ulterior ministerelor și instituțiilor care elaborează programe de tip casa verde. Grupul țintă se referă în primul rând la proprietarii, persoane fizice sau juridice, proprietarii de locuințe sau spații din Sectorul 2. Ne adresăm în primul rând acestora și doar în paranteză, asociațiilor de proprietari. Activitățile vor fi, adică, concret proiectul, pentru început va fi un ghișeu la Primăria Sectorului 2, unde cetățenii vor putea să vină și să discute cu un consultant care le va aplica un chestionar în urma chestionarului respectiv, prin care identifică problemele cu care aceștia s-ar putea confrunta, poate să le sugereze soluții pe care ei le-ar putea adopta și sursele de finanțare, dacă ele există, pe care le-ar putea accesa pentru a-și finanța aceste soluții integral sau parțial. Un alt aspect care mi se pare important este că chiar dacă în acest moment, în momentul în care cetățeanul se prezintă la ghișeu, nu există o soluție neapărat de finanțare, care să fie potrivită nevoilor cetățeanului. Mi se pare important ca acesta să fie păstrat, datele cetățeanului, cu acordul său, desigur, să fie păstrate într-o bază de date și el să fie contactat ulterior de către primărie atunci când se deschide o oportunitate de finanțare care să-i fie potrivită și cam asta este despre proiect. Bugetul este sub 100.000 lei. Este separat pe două categorii una de promovare a proiectului, pentru că vrem să atragem cât mai mulți oameni în primărie pentru a trece prin procesul acesta de chestionare și recomandare și cealaltă este partea de consultanță, pentru că ne dăm seama că nu avem încă experiența în Primărie pentru a oferi soluțiile respective. Și aici ne bazăm pe dvs. să ne dați o mână de ajutor în realizarea chestionarelor respective, propunerea de soluții, idei mai bune pentru a-i ajuta pe oameni. Vă mulțumesc mult și vă invit să vă spuneți opinii, să vă dați feedback, să-mi dați feedback și să formulați recomandări.

CRISTINA PRUNĂ: Bună ziua tuturor îmi cer scuze, am ajuns câteva minute mai târziu. În primul rând, felicitări pentru inițiativă! Este lăudabilă și de foarte mult timp visez și eu la un punct unic de contact, un ghișeu unic unde oamenii să meargă, să obțină informații și chiar un pas suplimentar. Și poate puteți să vă gândiți la asta ca o primă recomandare, anume dacă Primăria poate să faciliteze inclusiv obținerea de autorizații pe care le-ar presupune astfel de lucrări de eficientizare energetică, pentru că de multe ori oamenii merg într-un loc, obțin informații, dar apoi trebuie să facă n drumuri pe la tot felul de autorități ale statului pentru a obține autorizații. Eu știu de construire sau de la caz la caz, de ce tip de autorizație este nevoie pentru astfel de tipuri de lucrări, de eficiență energetică. Deci poate ca un pas, doi, puteți să vă gândiți la o astfel de abordare, unde Primăria Sectorului 2 primește un dosărel de la solicitant

și apoi obține avize, autorizații, evident, în consultare și în contact permanent cu beneficiarul. Acesta ar fi prima remarcă și vă spun asta pentru că și eu lucrez la nivel parlamentar la o inițiativă legislativă care pe zona de investiții în producția de energie, mai ales energie regenerabilă, să poată să scurteze acel timp de autorizare prin existența unui punct unic de contact, un ghișeu unic. Trebuie să vedem acum la ce autoritate noi ne-am gândit la ANR, dar poate există o altă autoritate care să poată să facă tocmai genul acesta de lucruri, să comunice cu UAT-urile, cu Agenția de Mediu, cu toate instituțiile statului de unde sunt necesare avize și autorizații. Apoi, spuneți aici de încheierea cu, de parteneriate cu ONG-uri, bănci, universități, Ministerul Mediului Constructor etc. Este foarte bine din punctul meu de vedere. Aș mai adăuga și acea asociație a auditorilor energetici, pentru că înainte de orice lucrare de eficientizare energetică ar trebui făcut un audit tocmai pentru a seta nevoile locuinței respective sau blocului respectiv și măsurile să se ia după ce există această evaluare. Mai ales că da, vorbim de standarde noi, de tot felul de instalații care au zero, zero emisii și cred că e nevoie de o evaluare serioasă, apoi pe baze de date și informații. Da, într-adevăr, statul român cam duce lipsă de informații de bază de date relevante. E bine să aveți o legătură cu ministerele, poate aici ar trebui să vedeți și că datele acelea sunt transmise într-un format care să acomodeze bazele ministerelor de date, deși știm foarte bine că nu comunică nici ministerele între ele. Da, eu știu acum cu cloud guvernamental și tot ce, pe ce se lucrează, dar cred că e nevoie ca formatul în care se transmit datele acelea să poată să fie folosit de ministere. Ați spus că va exista un ghișeu la Primăria Sectorului 2? Întrebarea e dacă nu puteți să faceți și online acest lucru, astfel încât cei care nu doresc să se deplaseze au alte treburi sau eu știu, nu vor să stea la cozi până la urmă să poată să acceseze și online acest chestionar? Cred că asta ar fi un lucru bun. De asemenea, nu știu dacă sunteți sau ați auzit de contractele de tip ESCO, care practic funcționează de maniera următoare. Există o firmă care vine și face îmbunătățiri, eficiență energetică ș.a.m.d. și apoi finanțarea acestor lucrări se face din economiile care rezultă în urma acestor lucrări, de eficiență energetică știu că există, se lucrase la un moment dat aicea, poate colegul meu Vlad Sin poate să vă dea mai multe informații, să lucrase la un moment dat la genul acesta de contracte pentru sectorul public, dar în sectorul privat practic nu ai nevoie de un cadru legislativ care să îți permită lucrul ăsta, pentru că e doar o înțelegere, un contract între doi privați. Deci poate vă puteți gândi să promovați sau să încheiați parteneriate și pentru genul acesta de soluție de finanțare. Dacă există Fonduri Europene sau alte tipuri de fonduri de la primărie, evident că e un lucru bun, dar mai există și soluția aceasta de finanțare. Cam asta mi-a venit în cap, ca idei pentru moment, dacă mai cineva ceva, mai intervin după.

ANDA BADEA: Mulțumesc foarte scurt. Vreau să vă răspund la câteva dintre idei. Le-am notat pe toate. Am zis că nu o să notez, da am făcut-o referitor la prima

idee, cea cu primăria, care este prin centrul unic, unde se obțin autorizațiile. Știu că există o inițiativă paralelă. Tot în Primăria Sectorului 2 am să mă interesez de stadiul în care se află, dar da, avem pe agendă și acest lucru. S-ar putea să fie destul de dificil de atins acest deziderat, pentru că instituțiile nu comunică între ele. Știm asta, dar trebuie să facem eforturi în privința asta. Am să mă interesez, am notat ideea cu parteneriatele cu asociații, cu parteneriatul cu Asociațiile de Auditori, Asociații Auditorilor Energetici. Referitor la prezența online, da, este deja prevăzută în proiect. Va fi și un site de prezentare, doar că accentul l-am pus mai degrabă pe ghișeu, pentru că cei care se pot informa online poate că deja au făcut mai mulți pași în sensul acesta. Însă cei care nu se informează deloc online e posibil să fie cei mai afectați de lipsa asta mare de informații. Și atunci, cu precădere vrem să ne adresăm în primul rând și evident și celorlalți. Dar tot ce va fi la ghișeu va fi și disponibil online, pentru cei mai digital literat. Iar referitor la parteneriatele acelea pe care le pomenești cu privații, prin care finanțarea lucrărilor să se facă din economiile de energie, este unul dintre punctele pe care le-am vizat când am scris în proiect, când am făcut referire la parteneriatele cu furnizori diverși de soluții. Mulțumesc mult de tot.

CORINA MURAFĂ: Mulțumesc frumos și felicitări pentru inițiativă! Auzisem de ea, nu în toamnă, când ne-am întâlnit la acea dezbatere organizată. Ce aș da eu drept o îngrijorare, dar în același timp o oportunitate și de feedback vizavi de publicul țintă. Îngrijorare și oportunitate. Cred că e foarte important să fie prezentate cetățenilor, soluții tehnice și comerciale. Uite, soluții tehnice și comerciale pentru izolarea caselor, pentru sporirea eficienței energetice, îmbunătățire a energiilor regenerabile ș.a.m.d. Acum întrebarea este, de unde se ia informația asta, ce? Prin ce firme private până la urmă ajung să ofere informația asta. Aicea poate să fie și un risc, să fie cumva promovați anumiți actori privați. Da, până la urmă, de la firmele existente trebuie să vină soluțiile, mai ales cele tehnice către publici. Și întrebarea este ce fel de filtrare se va face, ce fel de selecționare se va face? Asta este odată acea îngrijorare, dar și oportunitate. Și doi, vizavi de publicul țintă, înțeleg ideea că e bine să ne adresăm și celor care nu au competențe digitale, dar în același timp e foarte puțin probabil să poată să facă astfel de lucrări extrem de costisitoare din fonduri proprii. Iar în momentele de față, din ce știu eu, reabilitare termică pentru locuințe individuale nu prea se poate face. Hai, poate să acceseze o casa verde prin finanțare publică. De aceea e și dacă se informează, nu-mi dau seama prin ce mijloace ar putea să treacă la acțiune, pe când ceilalți, care sunt digital, literar și care poate au un buget să facă genul acesta de lucrări sau se pot împrumuta, sunt bancabili, ca să zic așa. Ei chiar au nevoie de o sursă și un pic re-legat și de ce am spus prima dată.

CORINA MURAFĂ: Am nevoie de o sursă relevantă și pertinentă de informații. Mulțumesc, atât am vrut să spun. Mulțumesc.

ANDA BADEA: Am notat cele două observații. Foarte scurte comentarii la ambele. Da, aveți dreptate. Este un risc, să se strânească așa cumva bănuiala că anumite firme sunt promovate mai degrabă în detrimentul altora pentru a face lucrările respective. Așa este, asta e unul dintre motivele pentru care facem totul cât mai public posibil. Avem și această dezbatere. Acum invităm toți actorii privați să se prezinte. N-o să facem nici o discriminare, dimpotrivă, vrem ca să existe competiție, pentru că din competiție reies și cele mai bune soluții și poate și mai ieftine pentru cetățeni. Iar cu privire la cel de-al 2-lea subiect, cui ne adresăm? Dar tot aici, dacă nu ne adresăm celor care nu au competențe digitale absolut deloc, ei nici măcar nu au șansa să aplice. Poate la programe care vor apărea, de exemplu. Nu știu că, de exemplu, la Casa Verde se aplică online. Te ține de mână un implementator și te trece prin toți pașii. Dacă nu știi nimic despre oportunitatea respectivă, nici nu vei avea șansa să te ghideze cineva. Am gândit acest ghișeu și din perspectiva aceasta, în sensul în care cineva care nu are competențe digitale nu are informații, poate să vină la primărie și poate să fie ghidat. Poți să nu știu, îți schimbi furnizorul de energie, asta e cea mai mărunță chestie. Sau poți să aplici la programul ăsta. Uite ce trebuie să faci, ăștia sunt pașii, te pot ajuta. Cam așa am gândit-o, să ne adresăm, să încercăm să cuprindem cât mai mulți dintre oameni, că da, de acord. Cei cu competențe digitale, cei care au un pic de cheag de bani acolo vor reuși într-adevăr, să-și facă lucrările acestea în mai mare măsură și în număr mai mare, cam cam așa e. Am notat oricum observațiile.

CORINA MURAFĂ: Doar scurtă o replică. Cred că e foarte bine partea aceasta cu consiliere pe factură și așa, adică, asta cred că este extrem de necesar. Poate inclusiv vă gândiți la o mediere între furnizori și consumatori în caz de conflicte. Notat, mai sunt câteva persoane cu mâna ridicată, n-am apucat și este o greșeală a mea. Nu am apucat, atunci când vorbeam despre zona de informații pe care administrația nu o deține, n-am apucat să-i dau cuvântul colaboratorului nostru, George Jiglău, să ne povestească puțin despre partea de informare. Îmi cer mii de scuze și aș vrea acum să-i dau cuvântul, să ne povestească puțin despre proiectul pe care îl realizăm împreună s-ar putea să adauge câteva elemente în plus discuției noastre, să îmbogățească. Mulțumesc tare mult, nu-i absolut nici o problemă pentru că au spus lucruri foarte importante deja până acum.

GEORGE JIGLĂU: Eu sunt George Jiglău, reprezint în același timp și Observatorul Român al Sărăciei Energetice și mă bucur că alături de mine online cel puțin sunt și colegii mei Corina Mora, Fahoria Petran, probabil și alții care ne urmăresc și care fac parte într-o formă sau alta din această rețea, care este Observatorul Român al Serviciilor Energetice. Foarte pe scurt din experiența noastră, dar deja ce am încercat să transmitem către Primăria Sectorului 2 și evident și din partea noastră. Felicitări și toată susținerea pentru acest proiect al ghișeului unic din sunt deja cred că 6-7 ani de când am început o echipă mai largă să documentăm, să

lucrăm pe acest subiect al sărăciei energetice dintr-o perspectivă comparată, uitându-ne la experiențele altor țări mult mai bogate atunci când e vorba de a studia și în același timp de a veni cu politici, cu răspunsuri la probleme care intră în acest spectru larg al sărăciei energetice și ceea ce încercăm acum prin acest proiect care a fost menționat, încercăm să aducem din această experiență în sprijinul Primăriei Sectorului 2 și în același timp și să transpunem chestiuni foarte concrete, care să nu servească doar primăriei propriu-zis și până la urmă, locuitorilor Sectorului 2. Iar această model a ghișeului unic e bine de știut că este derivat până la urmă din recomandări care există la nivel internațional și când spun asta mă refer nu doar la modele care sunt deja implementate în alte țări, modelele acestea de consiliere care se pot face cel mai bine dinspre administrațiile locale în contact, pentru că sunt cele mai apropiate în contactul lor cu cetățenii. Dar aceste recomandări vin și sunt sprijinite inclusiv financiar, uneori, de către Comisia Europeană, printr-o sumedenie de programe în care aceste ghișee unice sunt date ca exemplu de bune practici care ar trebui implementate cât mai repede, cât mai curând de către administrații peste tot în Europa. Și din acest punct de vedere, cumva e paradoxal că în România abia acum vorbim despre acest proiect din Sectorul 2 ca un soi de proiect pilot la nivel național și mă bucur că încă de la început s-a spus faptul că un astfel de instrument poate fi replicat și asta ne dorim, cred, cu toții, să fie replicat în cât mai multe locuri din țară. Ceea ce facem oarecum complementar împreună în colaborarea noastră cu Primăria Sectorului 2, deci complementar cu ghișeul unic, este că încercăm să sprijinim Primăria în a aduce neapărat în a colecta încă date, ce aduce într-un format coerent, unitar, diverse seturi de date, tipuri de date, în special despre clădiri rezidențiale, atât blocuri, deci clădiri colective, cât și case individuale care există deja în interiorul primăriei și punându-le într-un format coerent, într-un format care să poată fi redat inclusiv vizual, apropo, acea hartă a sărăciei energetice la nivelul Sectorului 2 la care lucrăm și pe care sperăm să o avem disponibilă și utilizabilă nu doar de către primărie, ci și către de către cetățeni în câteva luni. Încercăm deci să aducem date care deja există să pe baza lor să le dăm nu doar formatul acesta vizual, utilizabil, ci și să servească drept fundamentare, o bază pentru fundamentarea unor politici publice la nivel local, dar în același timp să sprijine activitatea ghișeului unic, activitatea de consiliere pe care trebuie să o întreprindă acest ghișeu, dar în același timp și să sprijine activitatea ghișeului de colectare de date în viitor, în paralel cu activitatea de consiliere. Rațiunea din spate și cu asta mă opresc pentru moment. Cel puțin rațiunea din spate este că din păcate, la nivel național și nu e o problemă doar în România sau în administrațiile locale din România sau în administrația centrală din România. De cele mai multe ori atunci când se încearcă realizarea de politici publice în care să țintească această zonă a sărăciei energetice, tocmai din cauză că nu avem decât imagini foarte mici, ca un puzzle complicat de care vedem doar mici bucăți acolo unde mai există date la nivel local, la

nivel central. Uneori de multe ori intervențiile sunt insuficiente, sunt greșit țintite și scap pe foarte mult foarte multe gospodării care ar trebui să, care se află într-o formă sau alta de sărăcie energetică, care ar trebui să primească ajutor. Însă din cauza acestor politici standard, să spunem, care de cele mai multe ori intră undeva sau sunt limitate la o sferă de natură socială, cel puțin sub forma acelor ajutoare de încălzire care unii dintre cei care ne urmăresc poate sunt familiarizați, ele își ratează obiectivul, iar această stare de sărăcie energetică, acest fenomen nu doar că se perpetuează, dar se și adâncește standardul, ținta pe care ar trebui să țintim este o profilare a sărăciei energetice la nivel de gospodărie. Asta înseamnă ca administrațiile locale, în primul rând să beneficieze de date, de o imagine completă de evaluare a fiecărei gospodării de-a lungul unui set de variabile, așa încât să poată fi evaluată individual starea fiecărei gospodării, să se poate interveni cu măsuri țintite. Deci, dacă e o problemă de eficiență energetică, să se poate interveni în acea zonă. Dacă e o problemă care derivă din structura gospodăriei, pot fi alte soluții în așa fel încât să ne îndepărtăm de la ceea ce spunem că avem acum și anume niște măsuri generale care ajută. Poate pe unii, da, scapă pe foarte mulți. Mulțumesc mult și din partea noastră tot sprijinul de care cu care putem să vă ajutăm.

ANDA BADEA: Mulțumim mult o singură completare aici spune la început de modelele din alte țări. Acest one stop shop-uri sunt deja oarecum o practică în alte orașe ale țărilor din Uniunea Europeană și pot să spun că într-adevăr inspirația pentru proiectul acesta mi-a venit în urma unei întâlniri organizate de Energy Poverty Advisory Hub, unde am văzut exemple concrete de prezentări ale unor astfel de one stop shop-uri și primele rezultate pe care acestea le-au obținut în orașele din Europa care le-au organizat, așa că am zis de ce să nu facem și noi lucrul acesta și da, sper ca în viitor să fie replicat în mai multe orașe. Mulțumesc mult ok, avem în online pe Mihai Mereuță.

MIHAI MEREUTA: Uite, cu ocazia asta sunt mai aproape de dl. Petran și mă bucur că revăd o grămadă de prieteni. Felicitări pentru inițiativă! În al 2-lea rând, am atras atenția, am scris și pe chat puțin că trebuie să conțină și asociațiile pe cartiere, de case, pentru că atunci când se dau în folosință așa cum sunt ele, cu toată legislația în vigoare să mai existe semne de întrebare. Există obligația constituirii în asociație ca să poată să se ducă pe la furnizori. Toți întreabă da, aveți asociație și ideea de a fi asociați pe cartiere, pe zone de locuit este o idee care ar ajuta mult mai mult comunitatea și primăria decât ideea de a lucra individual fiecare beneficiar în parte. În sfârșit, asta e o primă observație. Al 2-lea lucru, în clipa în care te hotărăști să ceri informații cu privire la finanțare, corect, primești informații și cu privire la ceea ce ar trebui să faci, ce intervenții sunt necesare pe locuința ta. Ar trebui să primești informații cum să monitorizezi execuția. Avem experiența în care, în principiu dormiți liniștiți Primăria lucrează pentru voi de la reabilitarea blocurilor. Este idealul

execuțiilor, ca să zic așa, la propriu. Da, este idealul, deci arată bine la final toată lumea e mulțumită că arată bine, dar nu foarte puține cazuri. Există personal pregătit care să monitorizeze una, calitate și bunele intenții ale acelor care execută reabilitarea, deci cu atât mai mult fiind vorba de proiecte individuale. Haideti să-l învățăm cât de puțin la ce ar trebui să se uite Mereuță când are loc o desfășurare de forțe pe proprietatea lui. Al 2-a, al 3-lea lucru, Mereuță se mută într-o locuință în care a făcut ceva, a reabilitat-o, a eficientizat-o, i-a pus pompe de căldură, panouri solare, știu, eu am sisteme integrate, oricum a fost inspirat, tot îi trebuie consultanță ca să-și folosească clădirea îmbunătățită. Știți cum e cu smart mittering? Că e atât de smart că nu s-a, că au fost amânate toate termenele de montare a contorizării inteligente în România. Deci, aici rugămintea mare este să ne facem o, în plan, să avem un plan ca idee, că dacă om reuși să recomandăm o sursă de finanțare, să vedem cum îl ajutăm pe om să poată să monitorizeze în cunoștință de cauză cât de cât proiectul pe care îl derulează, inclusiv foarte bine s-a spus de documentele necesare, autorizații, inclusiv o asistență la semnarea contractului de finanțare, nu doar că dăm un link către AFM. Dacă punem un link către AFM, pe site-ul primăriei se poate spune că am obținut o informație de finanțare? Da, nu este suficient. Dacă nu ajungem exact cum știți foarte bine și apreciezi ce s-a făcut la Sectorul 2 în toate discuțiile și în toate acțiunile până n-ajungi? Tudor nu miști nimica în final. Din punct de vedere al evaluării proiectului, nu știu, mă gândesc și eu dacă avem un ideal, să spunem da domne, la terminarea acestui proiect va exista un contract semnat, derulat și finalizat, care se va regăsi în ceva palpabil, în care să fie o lecție de bune practici. Lecția de bună practică nu e doar faptul că am bifat 600 de oameni sau c-am cheltuit 99.000 lei și să intre în general și în stilul ăsta de raportări. Am avut un proiect de 100.000, doamne ajută, nu deci lecția de bună practică poate consta în a lua un grup de necredincioși, cu ghilimele de rigoare, adică cetățeni care aveau îndoieli și a merge cu ei. Uite la dl. Petran, a apelat la proiectul, la informațiile de la noi, l-am sprijinit și uite în situația asta că asta este așa și asta a obținut atât, a făcut economie atât de puțin, plătește acum la energie și deci de-aia zic să avem cât mai repede bune practici și în proiectele realizate, finalizate și încă două lucruri, că sunt atât de multe. Recunosc câteodată, poate sunt obosit de ideea de proiecte care se finalizează cu pliante. Recunosc sincer și necăjesc pe multă lume când zic, n-am mai intrat în parteneriate de a populariza hârtii, pentru că nu mai e nici vârsta și nici timpul. Dar, să vedem finalul. Ar mai putea fi, din experiență. Aveți oameni deosebit de bine pregătiți? Eu, de exemplu, vă dau în legislație a existat posibilitatea să fie finanțat pe eficiență energetică, în baza unei anchete sociale, astfel încât fondurile în eficiență au fost asociate fondului pentru combaterea sărăciei. Și atunci sărăcie energetică versus sărăcie în sens general, nu sărăcie energetică în sensul de a nu avea acces că în București, mai greu se pune problema asta, ci în sensul de a nu-ți permite să consumi acea energie. De aceea,

experiența în proiectele care s-au derulat, ce au existat și chiar importante, inclusiv la nivel guvernamental, vă dau un singur exemplu derulat de Ministerul Muncii, care un proiect care a dispărut fără să știu vreodată ce rezultate a avut, a fost înlocuirea sistemelor de încălzire de tip vechi cu sisteme moderne. Știți cum acea reclamă înlocuind godinu cu o centrală automată ncondensație? Nu știu, cu pierderi? Da, erau cu bani cu subvenție, la vremea respectivă era ceva concret, nu erau bani de ajutoare că apă, nisip. Era ceva concret, care se putea vedea. Da, dacă reușim, cu proiectul ăsta, am aflat despre proiectul ăsta și am căutat informații cu sărăcia energetică în Sectorul 2. Deci dacă reușiți să faceți și o hartă a situației energetice din punct de vedere al clădirilor și al auditurilor energetice efectuate bănuiesc că nu există. Sau foarte puține mai sunt care nu au un audit la nivelul Sectorului 2. Cu atât mai mult putem să creionăm politici publice pentru anii următori. Eu, sincer vă spun, am crezut că s-au introdus auditurile obligatorii, că ăsta-i scopul. Scopul auditului este să mapăm localitatea, să știm starea reală, nu din proiect și cum erau proiecte de tip, starea reală a respectivelor clădiri. Dacă puteți concluziona acasă programare și o intervenție, m-am oprit. Mulțumesc și eu vă felicit încă o dată și sper să auzim numai de bine.

ANDA BADEA: Mulțumesc mult, două-trei observații aici. Menționați ce am înțeles eu, asociațiile de cartiere, de case și aici personal nu am o opinie cristalizată în ceea ce privește aceste asociații, însă poate că va avea bunăvoința colegul nostru Alin Apostol, care se ocupă cu analiza îmbunătățirilor pe legea asociațiilor de proprietari. Poate că poate să ne dea un punct de vedere mai târziu, dacă dorește o clarificare. Nu știu dacă a fost foarte clar prezentat în cadrul proiectului, dar sub nicio formă în cadrul acestui proiect nu avem intenția să realizăm noi ca primărie, lucrările pe proprietate privată. Toate lucrările nu vor fi realizate de către primărie sau firme pe care le angajează primăria. Totul va fi între proprietar și prestatorul de servicii.

MIHAI MEREUTĂ: Nu, nu intenția mea, cel puțin să împing primăria la a face aceste contracte, la a intermedia în vreun fel sau altul. Am zis să-i învățați pe oameni nu doar ce are nevoie locuința și cum trebuie să își aleagă firma și cum se semnează și actele respective, ci contractele la care o să avem nevoie pe durata desfășurării proiectului. Să știe, să urmărească execuția proiectului și nu în ultimul rând, după finalizare, să evalueze, să utilizeze clădirea în mod eficient, în cunoștință de cauză cu ce a obținut prin acea investiție pentru a maximiza și ca rezultat firesc la final, să știți și dvs. Da, domnule, după ce un an de zile i-am informat cum să semneze contracte cu uite-trei și-au reparat casele cu banii lor pe proprietatea lor, noi doar i-am învățat cum că ăsta-i scopul proiectului, să-i învățăm cum, nu să le dăm link-uri către Fondul de Mediu sau către doar către surse de finanțare. Că așa doar către surse de finanțare sunt. E plin netu de link-uri către surse de în schimb, ceea ce am învățat de la dl. Petra ani de zile să învăț tot ce înseamnă intervenție, să înțeleg eu ca și consumator, e mult mai important.

ANDA BADEA: Mulțumesc, mai sunt două persoane cu mâna ridicată în online. Este OK bun, dl Grigore!

EMILIAN GRIGORE: Bună ziua ! Numele meu este Emilian Grigore. Deși am văzut mâna ridicată a lui domnului Horia Petran, am să spun eu câteva lucruri. Sunt astăzi în calitate de specialist pe partea de eficiență energetică. Reprezintă atât clusterul pro nZEB, cât și producător de materiale de construcții, cât și mediul privat, din prisma unui consultant pe partea de eficiență energetică și unui provider de soluții. Am auzit toate variantele menționate aici. Felicit și eu la rândul meu inițiativa, chiar cred că este, era momentul și este momentul pentru astfel de inițiative. E nevoie de astfel de one-stop shop-uri sau ghișee de informare. Chiar săptămâna trecută am participat la o altă întrunire, undeva la Primăria Alba Iulia, tot așa, cu interes pe partea de eficiență energetică și cum putem accesa mai bine, cum putem să fim pregătiți pentru toate construcțiile nZEB, sau orice altă abreviere care vine peste noi. V-am auzit mai devreme și știu și eu. Ieri s-a votat la nivel european directiva privind eficiența energetică a clădirilor. Ne așteaptă schimbări, altele decât nZEB-ul, care a fost publicat acum în februarie 2023. Știu că există foarte mult vid în ceea ce privește înțelegerea conceptului NS. Aici cred că este mai mult de povestit și mai multe informații. Și, cum zicea și un ante-vorbitor, cred că e nevoie de mai multă informare. E nevoie ca oamenii, cetățenii să știe cum își pot eficientiza mai bine casele, adică cum își pot reduce de fapt, costurile cu întreținerea, cu energia. Și cred că trebuie pornit de la soluțiile care au cel mai mare impact în reducerea costului cu energia, pentru că au din ce în ce mai mult și din ce în ce mai des soluții prin pompe de căldură, panouri fotovoltaice, panouri solare, care au un cost foarte mare și randamentul acestora, cumva recuperarea investiției. Atunci când nu luăm în considerare consumul de energie al clădirii, al casei pe care noi o dotăm cu astfel de sisteme, e greșit. E total greșit, adică începem de la final, în loc să ne pornim cu începutul. Și atunci trebuie să gândim partea de reducere a consumului, adică de eficientizare a clădirii din punct de vedere al termoizolației, ale tranșării la aer și alte aspecte pe care le prevede nZEB. Adică să înțelegem ce înseamnă nZEB, după care să venim cu soluțiile respective, de energie regenerabilă, am văzut acolo foarte multe activități. Clar e nevoie de acea prezență, de acel birou de informare, e nevoie de un ghid care să te îndrume foarte, foarte exact care sunt soluțiile și de unde trebuie să pornești. Pasul unu, reducere, pasul doi, alte echipamente, care le poți accesa? Cu cine trebuie să vorbești? Am auzit auditori, asociații ale auditorilor energetici. Nu e singur și Asociațiile Inginerilor Instalatori din România care au acum programul de eficiență în energie, de fapt, de calcul, de audit energetic, de certificate de performanțe energetică ș.a.m.d. Că este auditor, că este constructor, că este consultant. Chiar la Alba Iulia, săptămâna trecută mă întreba, există undeva o listă a acestor specialiști în nZEB care ne pot sau eficiență în energie, o listă acestor consultanți cu care putem

intra în contact și să putem afla informațiile de care avem nevoie. Cred că asta ar fi, sunt mult mai multe de zis. Mă opresc aici că sunt convins că sunt și alții care vor să spună.

ANDA BADEA: Vă mulțumesc și eu am notat și Asociația Inginerilor Instalatori, lista de consultanți și toate lucrurile de care trebuie să pe care trebuie să le avem în vedere. Într-adevăr, va trebui să calculăm prima dată pe care ar fi reducerea consumului pe care o țintim, după care să venim cu soluțiile pe care le propunem ulterior. Asta le propunem oamenilor foarte repede, pentru că dl. Horia Petran așteaptă comuna sus de ceva vreme. Am să-i dau cuvântul și dânsului.

HORIA PETRAN: Mulțumesc foarte mult. În toată discuția de până acum, sun la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Urbană, încerc și coordonez closer pentru promovarea clădirilor. Consum de energie, aproape era cu zero și în Mileniul III. Acuma, când ne facem că lucrăm, asta este standardul pentru eficiență energetică. Deci, asta ar trebui să fie cumva baza pentru informarea din nonstop shop. Mă bucur foarte mult că ați avut curajul să faceți această inițiativă. Nu vreau să fiu critic, dar gândesc în perspectivă. Informarea este doar o componentă a unui one-stop shop. Mai avem nevoie de încă niște piese de pază. Una dintre ele este finanțarea a 2-a din cealaltă care lipsește, este asistența tehnică, luând-o cu informare. E un prim pas și sperăm să-l vedem funcțional. Chiar dacă e vorba de ghișeu doi, de la etajul unu din primărie, el trebuie complementat și mă bucur că am găsit informațiile astea în fișa de prezentare. Trebuie complementat cu informare online. S-a vorbit aici despre hartă. Nu e vorba doar de harta sărăciei energetice. E un instrument fantastic, dacă foarte greu de construit, pentru dezvoltarea politicilor, pentru dezvoltarea strategiei, pentru urmărirea și monitorizarea inclusiv a performanței energetice în sector. Dar o hartă cu performanța energetică a clădirilor, cu certificatele de performanță energetică? Știu că aveți o hartă cu proiectele în sector. Toate aceste informații trebuie să facă parte din această platformă online, complementară ghișeului de la nu știu ce etaj. Mă scuzați, probabil că nici nu s-a stabilit încă.

ANDA BADEA: La parter. Va fi la parter.

HORIA PETRAN: Perfect, din punct de vedere al finanțării. Nu trebuie ca Primăria să asigure finanțare, dar cum menționa Mereuță, nu ajută. Link-uri ajută, ghidul ajută, cunoștința de cauza celor care oferă informații astfel încât să se poată cupla mai multe instrumente de finanțare pentru a putea pune la dispoziția cetățenilor ceva util pentru a putea trece mai departe. Fără asta nu se poate face nimic. Asta înseamnă că aveți nevoie de parteneriate cu cei pe care i-ați menționat în descrierea proiectului, dar și cu bănci, cu Asociația Româna a Băncilor, cu AFM, cu Ministerul Dezvoltării. Nu l-am văzut acolo, el e reglementatorul și gestionează anumite programe de finanțare pe domeniul performanței energetice a clădirilor. Companiile ESCO, așa cum menționa dna. deputat Tună s-au făcut niște pași, însă insuficient.

Mecanismul ESCO trebuie să fie făcut să finanțeze în clădiri, la renovarea clădirilor. Și aici puteți ajuta și automat o ajută. Sunt anumite mecanisme, poate nu neapărat financiare sau de finanțare, dar sunt de scutiri de impozit, sunt fiscale și stau la îndemâna primăriei. Toate acestea sunt niște piese de pază care, puse pe masa în biroul de informare și puse în combinația corectă, pot asigura un impact în funcție de grupul țintă. La nivel de grup țintă, eu cred că înțeleg de ce ați exclus asociațiile de proprietari, dar vi se pare o eroare să puneți în evidență acest lucru. Știu că aveți un serviciu care se ocupă de relația cu asociațiile de proprietari, dar cele două on-stop shopuri și acel birou trebuie să funcționeze împreună, astfel încât să nu existe o discriminare. Ei sunt tot cetățeni. Este nevoie de comunicare mai bună cu asociațiile de proprietari și cu toți cetățenii sectorului și din punctul ăsta de vedere mi se pare o plus-valoare enormă acest One Stop Shop care să îmbunătățească prin comunicare încrederea cetățenilor în primărie. Și ultima piesă de pază pe care o văd că lipsește cumva, dar ea există în piață, cred că putem să oferim noi deja. dl. Grigore a menționat înainte, cumva, partea asta, el este și membru în cluster-ul nostru și Asociația Auditorilor Energetici pentru Clădiri, este membru fondator în cluster proencers. Noi putem asigura asistența tehnică și asistența tehnică nu înseamnă doar cunoștințe, înseamnă să poți să pui mâna pe tehnologie. Știu că e un pas, birou de la parter, dar cred că mult mai bine ar fi fost ca acest birou sau parte din activitatea acestui birou să fie măcar o dată pe săptămână, nu știu, în Piața Obor, unde nu numai că sunt cei mai buni mici, dar lumea vine, lumea vine și nu trebuie să îi mai așteptăm sau să batem noi la ușă și cu ocazia unor astfel de zile, să fie o dată pe săptămână, să fie o dată la 2 săptămâni. Noi, prin membrii noștri, vă asigurăm sprijinul astfel încât să putem să aducem tehnologie acolo. Avem machete, avem evenimente de tip săptămâna NZ. Doamna Badea ați fost la Cluj-Napoca? Vă așteptăm pe toți de aici la Timișoara, între 10 și 13 mai, în spațiul public, afară vorbind și punând mâna pe nZEB. În 4 aprilie vom vorbi despre finanțare și vom vorbi despre non-stop shop. Din câte știu eu, este a 2-a inițiativă din țară. Prima a fost la Timișoara, de One Stop Shop și vrem să clădim mai departe pe aceste puncte de informare care sunt de fapt niște precursuri de on-stop shop. Să vedem cum putem să dezvoltăm într-o perspectivă realistă, de un termen scurt și mediu, reale On Stop Shop. Ultima idee pe care vreau să v-o transmit, asta în contextul în care ne oferim sprijinul prin asociația cluster-ului proencers și prin institutul pe care îl avem aici în sector, aveți nevoie de oameni instruiți care să dea aceste consultări și aceste informații, pe lângă o rețea de oameni care să ofere consultanță pe anumite zone, noi putem să oferim niște cursuri gratuite pentru funcționarii din Primărie care sunt implicați în această primă aventură de tip on stop shop, astfel încât să fie puși la punct cu legislația, cu instrumentele legale, cu ce înseamnă certificat de performanță energetică, care sunt mijloacele prin care se ajunge la un standard ridicat de performanță energetică. Așa că suntem alături, rămânem în

contact și mă bucur foarte mult că ați avut această inițiativă, acest curaj și așa cum știți că ne cunoaștem de mai mult timp, rămânem alături.

HORIA PETRAN: Să știți că am notat și am subliniat oferta dvs. de a organiza cursuri gratuite pentru consultanții din primărie. Am să revin, vă mulțumesc mult. Iarăși mi se pare o idee excelentă organizarea de evenimente ocazionale în Piața Obor, în care să avem o prezență mai largă și specialiști din cluster care să prezinte oamenilor ce înseamnă NZEB, să popularizăm cumva ideea.

ANDA BADEA: Mi-am notat și toate celelalte idei. Vă mulțumesc mult de tot pentru ele. E bine să trecem la treabă și da, trebuie implicat și Ministerul Dezvoltării, și AFM-ul și celelalte instituții. Trebuie să o facem pe rând.

SILVIA DINICA: Mulțumesc pentru invitație și mă bucur că ați avut inițiativa acestui proiect, pentru că discutăm de ceva vreme, când spun ceva vreme, cum să zic, ca să nu zic de câți ani discutăm despre sărăcie energetică și consumatorul vulnerabil și cumva n-am reușit să definim corect consumatorul vulnerabil. Sunt complet de acord cu George că e nevoie de, cu dl. Jiglău că este nevoie de o profilare a gospodăriei și că în zona aceasta ar trebui să ducem discuția, ceea ce am făcut astăzi. Aici este din punctul meu de vedere foarte util și pentru că toți participanții la discuție au mers către ideea că avem nevoie de un proiect util, util pentru cetățeni și care să aibă o finalitate, adică să putem după aceea să ne uităm la rezultate și din punct de vedere, tip de proiecte realizate și așa mai spune un lucru, eu asta mai voiam să menționez că dacă în cadru, pe măsură ce mergeți către implementarea proiectului, observați că mai este nevoie de date de la anumite instituție am depus pe circuit și dl. Jiglău știe și dl. Petran. Am depus un proiect legislativ care tocmai asta încearcă să facă, să înoadă cumva firele astea lăsate libere dintre instituții astfel încât să putem să centralizăm datele astea privind performanța energetică a clădirilor și mai mult decât atât să putem să facem transparent către instituții, mai ales către zona asta de universități, care pot mai departe să vină cu brațul de politici. Așa că dacă ajungem la concluzia că mai sunt elemente care ar trebui legate între ele, tocmai ca să avem o imagine completă a acestui peisaj al zonei de sărăcie energetică, putem face mergând mai departe și adăugând niște amendamente. Dacă e nevoie de ajutor din alte aspecte, sunt aici și urmăresc cu interes și discuții.

ANDA BADEA: Mulțumesc frumos, am notat și o să urmăresc și eu îndeaproape evoluția proiectului legislativ care înoadă firul lăsat liber. Mulțumesc mult! Dna. Administrator public Elena Tudose?

ELENA TUDOSE: Ascultând intervențiile antevorbitorilor, cred că este absolut evident că proiectul inițiat de dna. Anda Badea adresează o nevoie critică care mătură în acest moment o plajă extrem de largă, pentru că am discutat aici astăzi în egală măsură de sărăcie energetică și de performanță energetică. Deci, astăzi vorbim la Primăria Sectorului 2 pentru că așa vrea să aduc lucrurile puțin în realitate și nu

întâmplător, dna. Anda Badea a menționat sau acest proiect vine și în contextul demersurilor și preocupărilor noastre pentru chestiunea sărăciei energetice și aș îndrăzni să spun că una dintre potențialele cauze ale sărăciei energetice este și sărăcia informațională. Absolut de acord cu dl. Mihai Mereuță că avem nevoie de indicatori de performanță ai acestui proiect, dincolo de, așa cum l-ați numit, nu știu, un proiect de PR, nu este un proiect de PR. Vă asigurăm că avem toată responsabilitatea în această direcție și chiar voiam să-i propun doamnei Badea pentru că în timp ce discutăm aici despre standarde nZEB, despre principiu, în egală măsură mă uitam pe evidențele pe luna februarie ale ajutoarelor pentru încălzirea locuinței date pe legea 226, ale ajutoarelor de urgență date în baza unei hotărâri de Consiliu Local emisă la fel la sfârșitul anului trecut. Și pot să vă spun că în momentul de față avem 700 de oameni care iau diverse ajutoare pentru energie electrică, pentru lemne, ajutoare pentru încălzirea locuinței, motiv pentru care aceștia pot fi un target inițial ai proiectului, astfel încât oamenii care se duc la ghișeu de la DGASPC pentru a încasa ajutoarele pentru încălzire a locuinței să treacă și pe la ghișeul de la parter și să primească o sesiune de informare pe ceea ce înseamnă potențiale oportunități de așa cum foarte bine spunea dl. Grigore, reducerea consumului până să ajungem să investim în pompe de de căldură. Deci, proiectul este partea unei preocupări strategice mai largi la nivelul Sectorului 2, pe care dna. Badea a descris-o în contextul cercetărilor pe care le facem și îndrăznesc să îl contrazic pe dl. Mereuță cu toată simpatia că ne cunoaștem de foarte multă vreme. Dar simplu chiar și faptul că se pun cap la cap aceste informații în one stop shop, acest broker, brokeraj de informație pe care îl va face Primăria Sectorului 2 și tot este, cred, un pas important, mă mai departe, mai ales pentru profilul de consumatori vulnerabili de care vorbeam și care nu sunt neapărat super alfabetizați digital. Și mai bine vin la Primărie și atunci când depun o cerere pentru ajutor de încălzire, află și despre mecanisme de reducere a consumului, în mod evident, toate ofertele de sprijin, cu asistență tehnică, cu un nou how, cu resurse care să ne ajute și pe partea cealaltă de performanță energetică. Și aici țin să spun că Primăria Sectorului 2 și-a luat această sarcină cu toată responsabilitatea de a investi în direcția performanței energetice a clădirilor publice. Cu permisiunea dvs. când vorbim de performanță energetică la nivel individual, avem și o responsabilitate individuală, de la a ne informa și până la a investi resurse. Că suntem asociație de proprietari, că suntem, mă rog, o casă sau case constituite în asociații de proprietari, aveam această responsabilitate pentru că Primăria nu poate să vină și să investească în proprietate privată pentru eficiență energetică, poate să-i pună la dispoziție resursă de informații și din nou, aici sunt binevenite orice fel de contribuții. Putem să ne gândim, nu ne putem transforma într-un consultant de proiecte pentru eficiență energetică. Însă în măsura în care se cristalizează niște pachete standard de document, de documente, de cereri tip pe care le putem pune la dispoziția oamenilor,

cu siguranță vom face acest lucru. De aceea zic, nivelul de așteptări de la proiectul one stop shop este sky. Hai, în momentul de față cred că putem să o luăm în trepte, dar avem și niște categorii de beneficiari și un public țintă foarte bine identificat. Dacă după, nu știu trei luni de existență și activitatea proiectului, acel număr de șapte, 695, mai precis de beneficiari de consumatori vulnerabili, numărul lor scade cu X. N-aș vrea să dau acum un procent. Eu consider că este o mare realizare a proiectului.

ANDA BADEA: Doar o completare vreau să fac. Mulțumesc dna. Tudose, referitor la cei 700 care solicită ajutoare de urgență, convingerea mea, nu am date pe care mă bazez. Da, convingerea mea e că sunt mai mulți de atât, doar că ei au cerut ajutorul și l-au obținut unu la mână, doi la mână. Referitor la ei, da, am făcut un apel și săptămâna trecută, când am participat la o conferință și discutând cu în ultima vreme să ne ofere cumva o soluție standard pe care să o deploiem în cazul acestor consumatori vulnerabili, pentru că ei au o situație particulară, se încălzesc cu soluții improvizate, se încălzesc cu, poate cu lemne sau plastic sau ceva în sobă, sigur, locuințele lor nu sunt izolate mai deloc. Probabil și atunci ne va trebui, vom avea nevoie de un fel de soluție și fac apel și pe această cale la toți specialiștii care ne-ar putea ajuta. Un kit minim pe care cumva să-l recomandăm și poate pentru care să oferim și o finanțare, nu neapărat din partea primăriei, dar să găsim o soluție, să oferim și finanțare pentru el, pentru exact acești oameni care au această nevoie particulară. Mulțumesc, aveți cuvântul dl. Matei Dimitriu, de la Ministerul Energiei.

MATEI DIMITRIU: Mi s-a părut foarte interesantă ideea și am zis să vin. Sunt înaintea unui zbor ce, pe scurt, am mai multe puncte pe care aș vrea să le abordez. Mi se pare foarte interesant grupurile țintă de care vorbim, e clar că ar trebui să fie mai multe. E clar că cei 695 sunt foarte interesanți din punct de vedere social. Sunt totodată măsuri care sunt clar adresate doar lor, care sunt de eficiență doar pentru ei și totodată sunt și alte tipuri de măsuri care trebuie adaptate pentru fiecare grup țintă pe care îl putem identifica. Adică era clar că se identifică la un moment dat cei digitalizați, care să zicem, sunt abordați într-un alt fel și probabil că ei trebuie tratați total diferiți. Dacă dacă se va pro-proiectul își va propune să abordeze cu o soluție, un ghid sau ceva toate grupurile țintă sau va pleca de la un grup țintă și va merge strict așa, o să fie o mică problemă. Un pas important pentru Primăria Sectorului 2 va fi să aibă un manager energetic de localitate. Primăria Sectorului 2 și faptul că se va alinia având mai mult de 20.000 de locuitori se va alinia practic legea 100, legea 121, condițiile acela de a angaja un manager energetic, practic va avea know-how intern. Lista, manager-ul energetic, deci localități, este pe site-ul energie.gov.ro. Zona de eficiență energetică, contractele de ESCO sunt în lucru în acest moment. E inițiativă pe care o are ministerul și e trecut în PNRR, abordarea pentru contractele de tip ESCO și sunt foarte utile și va trebui să abordăm, poate facem o întâlnire să vedem cum se pot aplica, mi s-a părut foarte bună ideea cu oborul și o felicit! Eu merg mai mult pe

ideea de caravană informațională, să merg să să fixez un punct, să fie așa. Mi se pare prea old fashion, prea anii 50, prea așa, să fixez în instituție la un anumit etaj, undeva unde lumea intră relativ rar și doar cineva care are o problemă sau trebuie să vină natural. Nu s-ar putea să te duci cum te duci în campanie, cu cortul de campanie. Așa s-au făcut și se fac în țări mai active. Mai așa se fac aceste campanii de eficiență energetică. Ministerul are intenția să facă campanii și intenționează, dacă voi dori să faceți, să ne alăturăm efortului vostru, să venim cu specialiști. Există, nu știu dacă sameru era printre asociațiile profesionale pe zona de management energetic. Există și samerucanew-how pentru zona de companii, pentru zona de localități. Este un bun, e un bun furnizor de informații care vă putea poate ajuta pe zona tehnică. Ce pot să vă mai spun decât că pe zona am, da, poate fi o provocare faptul că se pot veni companii care să fie mai active, să propună produse și cumva să spui da, își promovează produsul prin instrument, prin intermediul meu și pot fi acuzat de ceva. Aș merge mai repede pe niște reguli clare de ce informații poate să circule, să transmită niște condiții pe care se angajează să nu transmită mai multe, anumite informații și atunci se poate. Chiar aș încuraja companiile să vină să participe, pentru că până la urmă interesul nostru, trăim într-o libertate de informare, dacă au interesul să ne ajute. Eu nu cred că e o problemă, adică mi se pare natural. Ce pot să vă mai spun decât că da, sunt mai multe spețe. Rămâne acesta, avem interesul să vă sprijinim. Oricum dacă e pe raportări, așteptăm cu interes, să zicem, să intrați pe zona ca Sector 2, să raportați partea de clădiri, ce s-au făcut, să vă sprijinim în zona de proiecte. La noi se adună aceste planuri de investiții în eficiență energetică și putem să avem un nou how și putem să vă dăm un feedback. Iar o ultimă încheiere este că Elcenul, de exemplu, am avut o discuție cu Elcenul pe problemele care sunt pe termoficare și Elcenul a mers la un moment dat, ne-a aruncat o provocare că poate sectoarele ar trebui să se implice mai mult în zona aceea de descentralizare a produce, de-a sursei, cum ar fi : Și probabil că ar putea fi o provocare interesantă pentru Sectorul 2 să analizeze această opțiune. Vă pot spune că în momentul ăsta Termoenergetica pierde 2.300 tone de apă caldă care e și tratată și o pierdere constant și probabil că soluția ar fi să reducem aceste circuite de transport la un necesar și să ducem sursă mai aproape de cetățeni. Și ar fi ceva mai vizibil și pentru primărie, pentru a da vizibilitate primăriei ca eforturi există o axă de finanțare pe cogenerare și nu știu acuma da, e prea prea în scurt și probabil că dea e bun. Un manager energetic de localitate ar fi bun pentru a fi la curent cu axe de finanțare. Ministerul, derulați niște axe de finanțare și urmează să mai lanseze. Vă stăm la discuție oricând să vă mai punem la curent cu ce se mai lansează. Mulțumesc mult vom face acea întâlnire neapărat să discutăm detalii și am notat și oferta de sprijin din partea Ministerului Energiei.

ANDA BADEA: Așa că la Obor vom avea și Ministerul Energiei prezent și clusterul Pro nZEB pe lângă Primăria Sectorului 2. Dna. Neagu ?

DENISA NEAGU: În primul rând felicitări pentru pentru ideea proiectului, mi se pare foarte bună și într-adevăr mulți dintre noi am simțit nevoia unei astfel de inițiative. Mă bucură de asemenea că unul dintre scopurile acestei inițiative este și acela de a aduna informații, pe lângă cel de a oferi informații, pentru că sunt cazuri la care probabil nu ne-am gândit și cei care au făcut programele existente nu s-au gândit, dar cu siguranță sunt și cazuri de cetățeni care nu pot aplica pentru nici unul dintre programele existente. Noi am depus în Parlament în sesiunea trecută un program care vine ca alternativă la sursele de finanțare existente. Avem sursele de finanțare la nivel de primărie pentru eficientizare energetică, însă doar pentru blocurile de locuințe, nu și pentru casele individuale. La nivel de Guvern există soluții pentru producerea de energie verde, însă nu și pentru aceia care doresc să-și eficientizeze energetic locuințele. Proiectul depus de noi are fix scopul de a veni cu surse de finanțare pentru cei care doresc să producă energie verde, însă nu se încadrează la programul propus de Guvern sau poate că nu mai sunt fonduri disponibile atunci când ei doresc să aplice și vine și ca o soluție pentru combaterea sărăciei energetice. Este un credit cu dobânda garantată de către stat, cu dobânda subvenționată de către stat și garantat de către stat pentru cei care fie doresc să-și producă energie, fie doresc să-și crească gradul de eficientizare al locuinței. Este gândit astfel încât să poată fi accesat și de persoanele care au venituri minime. Este gândit pe mai mulți ani, astfel încât rata lunară să poată fi acoperită și de aceștia. Aștept cu interes să văd cum va merge această inițiativă a dvs. și să vedem și feedback-ul celor care accesează. Să vedem poate în continuare sunt soluții la care nu ne-am gândit și pe care le putem aplica. Ulterior, pentru popularizarea proiectului pe care l-ați depus, fix la genul acesta de proiecte mă refeream când spuneam că vrem să-i consiliem pe cetățeni să acceseze diverse surse de finanțare. Una dintre ele ar putea fi aceasta și vă invit pe toți cei care sunteți în poziția de a propune surse diverse și și unele creative de finanțare să o faceți pentru ele. Vor ajunge cumva la cetățeni și prin intermediul nostru.

ANDA BADEA: Mulțumesc, aveți cuvântul !

ALIN BADEA : Bună ziua având în vedere că e în nZEB, nu mai e o opțiune sau nice to have și este un criteriu care trebuie îndeplinit obligatoriu prin lege, la orice construcție nouă sau orice renovare a unei construcții care necesită autorizație de construcție. Cred că ar fi o idee bună ca cei care aplică pentru autorizații de construcție sau de renovare să aibă o vizită, în măsura în care se poate obligatorie, pe la biroul de one stop shop. De ce? Pentru a li se explica ce înseamnă nZEB, de ce îl ajută nZEB, de ce obligatoriu, care sunt criteriile, să înțeleagă mai bine exact cum se formează eficiența unei case și de asemenea să i se pună foarte clar în vedere faptul că la recepție casa trebuie să fie în nZEB. Să încercăm să evităm ce se făcea până acum cu certificatele energetice, unde o casă care avea un bec pe led și o izolație cu polistiren de trei pe interior era clasa energetică A. Da, acum o să zică mulți că

auditorii energetici de modă nouă, clar vor face lucrurile ca la carte, dar e discutabilă încă. Deci asta era sugestia mea primară. Deci, informează-te vezi ce înseamnă, chiar dacă știai că trebuie, chiar dacă nu știai că trebuie. Ți se pune în vedere că la sfârșit vom evalua dacă ai implementat sau nu standardul z. Dacă nu, nu vei autoriza recepția, nu vei putea intabula casa. Și de asemenea n-am auzit nicio discuție despre standardul de pași, care nu este departe de ENSE, este acolo. Ai același lucru și există documentație și literatură, poate mult mai explicită decât TENSE, că a devenit un pic mai nou în 30 de ani de cercetări și de documentații. Sunt certificări de componente de-ale construcțiilor care ar trebui, despre care ar trebui informată populația care e interesată de eficiența energetică. Cam atât, astea ar fi cele două sugestii.

ANDA BADEA : Vă mulțumesc mult, mulțumesc, am reținut criteriul obligatoriu pentru obținerea autorizației de construire, măcar informarea legată de ce înseamnă standardul nZEB. Am reținut informarea referitoare la standardul de casă pasivă și da, partea legată de evaluarea pentru plasa energetică reală care să se facă la recepție. Și aici cred că avem, colegul meu Alin Postol are și o inițiativă de modificare legislativă care atinge puțin și zona aceasta, cred că ne poate spune mai multe lucruri.

ALIN APOSTOL: Mulțumesc, pentru invitație ! Felicitări pentru acest proiect, pentru că s-a cerut în două rânduri, am să încep cu asociațiile de proprietari. Să știți că de-a lungul timpului, în audiențe au venit foarte mulți proprietari care au vorbit de instalații de panouri și alte surse alternative de încălzire pentru asociațiile de proprietari. După cum știm, veniturile din aceste surse alternative, dacă nu pot fi distribuite către proprietarii în sine, dar pot fi folosite de asociațiile de proprietari și de aceea cred eu că nu veți avea cum să evitați aceste întrebări și aceste cereri din partea asociațiilor de proprietari. Dacă veți da drumul la acest proiect, sigur vor veni foarte multe asociații de proprietari să vă întrebe. Ceea ce m-au întrebat și pe mine, am să vă fac o sugestie referitoare la proiect. N-am văzut foarte explicit surse de încălzire în proiect se vorbește mult de reducerea energiei, consumului de energie, dar nu se vorbește foarte mult de surse alternative. Am înțeles că vizați și această direcție, dar nu e foarte explicit trecută acolo și o posibilitate pentru că în urma discuțiilor de aici mi se pare foarte interesant dacă vin foarte multe cereri ca să facilitați cumva accesul la avize și la autorizații în funcție de aceste cereri, adică dacă un proprietar de casă vine și antamează un contract cu o firmă prestatoare de soluții de încălzire alternative și eficientizare energetică, automat dvs. prin one stop shop să transferați toată această documentație către Primăria Sectorului 2 și să fie automat eliberate sau să intre direct în procesul de avizare și autorizare a acestor proiecte. Să nu-l mai punem pe beneficiar către un alt birou unde să depună aceeași documentație. Mi se pare un aspect important acum, pentru că dl. Petran a vorbit de finanțare și sunt de acord, este nevoie de finanțare tocmai în această direcție am depus două proiecte legislative, unul de modificare a codului fiscal, lăsând posibilitatea autorităților locale să poată reduce sau

scuti pe o perioadă de x ani. E la latitudinea autorității locale toate acele proprietăți, toți acei proprietari care au ajuns în primele două clase energetice. Am specificat acolo pentru a încuraja tocmai ca proprietarii să ajungă să-și eficientizeze energetic clădirile, proprietățile cât mai sus posibil și am specificat în primele două clase energetice. Pentru acest aspect am depus pentru că era necesar, am depus al 2-lea proiect legislativ ce ține de certificatul de performanță energetică, pe care vrem să-l întărim ca sursă de informare și sursă de informație credibilă. De aceea sunt prevăzute acolo câteva prevederi pentru întărirea acestui instrument legal. Atenție, pentru că propunerea inițială ține legătură, ține cont de certificatul de performanță energetică, de aceea e nevoie să întărim acest instrument. Și ca să închei, pentru că dl. Jiglău a zis că era nevoie și se vede că era nevoie de acest proiect. Aș vrea să închei poate cu o glumă, poate mai în serios, e nevoie nu numai de informare pe partea energetică din partea cetățenilor, dar cred că este nevoie de informare și pentru soluții politice la nivel local și național. Și cum dl. Dimitriu a zis caravana, de ce nu și o caravană cu astfel de informații, vă mulțumesc,

ANDA BADEA: Vă mulțumesc! Am notat și observațiile referitoare la autorizațiile de construire. Practic, trei vorbitori astăzi au atins subiectul acesta. Mi se pare important de pus în discuție, ați făcut referire la sursele alternative de încălzire, de ce nu sunt menționate mai explicit în cadrul proiectului? Pentru că proiectul nu atinge, adică nu intră în foarte multe detalii în punctul acesta, în zona tehnică, m-am ferit să vin cu soluții tehnice direct în proiect. Unu, pentru că nu sunt specialistă și doi pentru că cred că trebuie prima dată identificată nevoia precisă a cetățeanului și a locuinței pe care dorește să o eficientizeze energetic și abia după aceea venit cu soluție. Sigur, soluția poate să fie izolație, poate să fie tâmplărie, poate să fie sursă alternativă de încălzire, sursă alternativă de răcire ș.a.m.d. Se va intra în detaliile acestea odată ce vom avea partea aceea de consultanță realizată, care este o activitate bugetată în acest proiect, astfel că facem apel încă o dată către toți specialiștii care ar putea să ne ajute în în zona aceasta. Mulțumesc, dacă mai dorește cineva să ia cuvântul, atunci, mai zic eu câteva cuvinte.

EMILIAN GRIGORE: Am auzit vorbindu-se despre caravana, chiar și dl. Petran a menționat caravana la care ați participat în Cluj. Noi, cei care am organizat caravana, noi suntem de părere că a avut un impact major și că a fost văzută peste tot. Acum mă gândesc că nu e chiar așa și știu că nu e chiar așa. Am vorbit cu foarte multe persoane care cumva din afara segmentului nostru consultanță, eficiență energetică și n-au auzit deloc de acțiunea noastră de de tip caravană. A început la București, acum 3 ani de zile, în pandemie și evident, fiind în pandemie, am avut-o chiar în curtea Facultății de Instalații și a fost un eveniment așa, mai mai restrâns, după care caravana a mers la Brașov, a mers la Iași, a mers la Cluj și a devenit din ce în ce mai mai puternică. Acum urmează Timișoara, iar gândul nostru, gândul meu este să aducem

din nou caravana la București, în formula cluster-ului Pro enzeb. De asemenea, acele caravane de care a menționat și dl. Dimitriu, și ceilalți ante-vorbitori, caravane dedicate poate chiar local, puse în piețe, puse în locuri publice, ar ajuta foarte mult. E vorba de informare, evident, vor fi și actorii direct interesați de care spunea dl. Dimitriu, adică firmele interesate să-și promoveze soluțiile, evident în fața beneficiarilor. Un alt punct de vedere pe care vroiam să-l discutăm era legat de ce a spus dna. Tudose privind eficiența energetică și faptul că atunci când avem măsuri de eficientizare energetică, indiferent că e vorba despre o clasă sau persoane defavorizate sau cei care solicită ajutorul, e neapărată nevoie de măsurare. Asta văd și la programele de reabilitare energetică se fac toate investițiile în reabilitare energetică, în măsuri de eficientizare, dar nu sunt măsurate și nu sunt cuantificabile. N-ai cum să știi dacă acel proiect a fost de succes sau nu a fost de succes și cred că eficiența energetică trebuie să vină la pachet cu măsurare. Iar legat de ce a spus mai devreme, de casa pasivă NZEB, metodologia de calcul a acestor case mierli-Zeroenergibilnic la case cu consum aproape zero energie merge pe pilonii casei pasive și de asta am și menționat că la nivel internațional e măsura de reducere a consumului de energie, este prima care trebuie să fie luată în considerare, după care venim și găsim surse de energie regenerabile și venim cu aporturi solare, aporturi de toate tipurile. Mulțumesc,

ANDA BADEA: Măsurarea va fi un element esențial în proiectul acesta și voiam să vă reamintesc harta sărăciei energetice despre care vorbeam mai devreme și spunea și dl. George Jiglău despre ea. Aceea va fi folosită ca un fel de base line pentru măsurare. Cele două proiecte practic se completează și atunci pornim de la baza asta harta sărăciei energetice de acum și măsurăm peste un an să vedem dacă am îmbunătățit ceva și sigur ne legăm și de indicatori pe care îi avem la dispoziție, statistici la nivel european. Practic, în momentul acesta sau mă rog, în ultimii ani, știm că rata de renovare este în jur de 1% între 0,4 și 1,2% dacă reușim să creștem rata aceasta în Sectorul 2, atunci înseamnă că proiectul a fost un succes, dar trebuie măsurat într-adevăr, mulțumesc. Aș vrea să menționez un comentariu pe care l-a scris dna. Murafa în online. Încălzire pe lemne în Sectorul 2, București 43.000 euro PIB per capital. E interesant așa și ne arată un fel de fotografie a situației în care ne aflăm. Dacă mai sunt intervenții, dacă nu, eu vă mulțumesc foarte mult pentru participare și dl. Mihai Țânțăreanu

MIHAI TANTAREANU: Da, mulțumesc. Doar câteva cuvinte. Cu colegul Horia Petran lucrăm la proiectul smartfin și cred că e o bună sinergie privind promovarea on stop shop în România, atât la noi, cât și cu inițiativa dvs. și o să revin foarte repede cu email, ca să intrăm puțin în legătură mai strânsă și chiar să colaborăm în continuare. Poate facem și un parteneriat în acest sens.

ANDA BADEA: Aștept cu interes e-mailul dvs. Aveți adresa mea de mail? Bine, vă mulțumesc frumos tuturor pentru participare și ne revedem în Consiliul Local

când vom vota proiectul. Toate observațiile dvs. Feedback-ul le-am notat. O să folosim și înregistrarea pentru a le lua în calcul și a le încorpora în viitorul proiect de hotărâre care va fi supus la vot în consiliu.